

Sem pas francesos!

DANI VIVERN

De la mateixa manera que ens sentim entre perplexos i satisfets quan ens fem entendre en català amb un «francès» del Rosselló o del Vallespir, Bezsonoff, rossellonès de remot origen rus, ha anat a batzegades entre la sorpresa, la decepció i l'epifania durant la seva existència com a català-francès, francès-català.

La descoberta, anàlisi i aplicació sàvia d'aquesta dualitat, tant a la França profunda com a la Catalunya sense adjectius geogràfics, l'han portat a reflexionar i a explicar-nos en aquest llibre les seves vivències durant el seu procés vital, mentre anava descobrint que la seva llengua real era un català mig afrancesat, i que el francès del seu voltant no era com el de París, ni de bon tros.

La seva ironia, sempre present, ens recorda sovint l'estil corrosiu amb què Pierre Daninos retratava les maneres de ser francesa i anglesa. Només que, amb Bezsonoff, no hi ha personatges ficticis:

es tracta d'ell i la seva progressiva constatació d'una catalanitat inicialment inconscient, desaborada, que es va concretant amb les converses i anècdotes sorgides en el si de la seva família, amb els companys, a l'escola, al servei militar, i amb els contactes amb gironins, barcelonins, algheresos, valencians...

Guanyador de diversos premis literaris amb obres en català –inclòs el Just Casero–, Bezsonoff escriu, a *Un país de butxaca*, en clau simple: frases curtes, amb ritme de quadern de viatge. El llibre no té aspiracions de pamflet patriòtic, militant o continuador en el camp literari de l'activitat docent de Bezsonoff, professor de català a Perpinyà. Com en un mirall, el català-espanyol veu el seu doble en el català-francès, i arriba a la conclusió que un país amb mil anys d'història no es desfà així com així.

Aquesta obreta ens ofereix una dissecció satírica sobre la nostra llengua i la seva situació aquí i allà, en algun

JOAN DANIEL BEZSONOFF

Un país de butxaca

Col. Narrativa. Ed. Empúries. Barcelona, 2010. 139 pàgines.

moment mordaç o acusadora, però sempre amb la sornegueria i el veure-les venir dels rossellonesos, del «país de butxaca» que és, per a l'autor, el seu tros de Catalunya.

SALVADOR MACIP

Les grans epidèmies modernes

La Campana. Barcelona, 2010. 240 pàgines.

S'ha parlat molt de la grip A, però les epidèmies no són cap novetat. L'investigador blanenc ha fet un llibre divulgatiu i amè on ens explica què són els virus i els bacteris i com ataquen el nostre sistema immunitari i causen les malalties.

JOHN RAWLS

Una teoria de la justícia

Accent Editorial. Girona, 2010. 714 pàgines

La cultura catalana disposa des d'ara de la magnífica i necessària traducció al català d'un dels tòtems de la filosofia política. Rawls (1921-2002) hi exposa per què les democràcies han de garantir drets, llibertats, igualtat d'oportunitats i distribució de la riquesa. La signen Joan Vergés (UdG) i Oriol Farrés. Un clàssic.

PAU PLANAS

La ciutat de les finestres

Accent Editorial. Girona, 2010. 200 pàgines.

La segona obra del guanyador del premi Casero (*La nau*) s'endinsa en els mateixos territoris de ciència-ficció i tenebra, de desolació i progrés. Planas, amb un llenguatge precís i contingut, posa en dubte un futur tecnològicament avançat i s'acosta als models de la distopia, una utopia perversa.